

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

13 november 2001

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GELIJKE KANSEN

Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Declercq tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over minderjarigen die een delict gepleegd hebben

Vraag om uitleg van de heer Marino Keulen tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de veiligheid en het aantal begeleiders in de opvangtehuizen voor bijzondere jeugdbijstand

Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Heeren tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de toegankelijkheid van de pretparken voor personen met een verstandelijke handicap

Vraag om uitleg van mevrouw Brigitte Grouwels tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het waarderen en uitbouwen van de interculturele bemiddeling in Vlaanderen

Vraag om uitleg van de heer Kris Van Dijck tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de start van de Vlaamse zorgkas

Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen

Dinsdag 13 november 2001

VOORZITTER : Mevrouw Patricia Ceysens

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 15.07 uur.*

Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Declercq tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over minderjarigen die een delict gepleegd hebben

Vraag om uitleg van de heer Marino Keulen tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de veiligheid en het aantal begeleiders in de opvangtehuizen voor bijzondere jeugdbijstand

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde vragen om uitleg van mevrouw Declercq tot mevrouw Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over minderjarigen die een delict gepleegd hebben en van de heer Keulen tot minister Vogels, over de veiligheid en het aantal begeleiders in de opvangtehuizen voor bijzondere jeugdbijstand.

Mevrouw Declercq heeft het woord.

Mevrouw Veerle Declercq : Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, uit respect voor de nabestaanden en voor de betrokken instelling zou ik liever geen vraag stellen naar aanleiding van de bekende, vreselijke gebeurtenis. Iedereen is echter dermate geschokt door het gebeuren dat deze commissie niet achterwege kan blijven. Het probleem inzake jongeren die een delict hebben gepleegd, komt de jongste tijd heel vaak aan bod. Zo is er veel te doen over de afschaffing van artikel 53 van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming en deden de jeugdrechters onlangs een oproep in verband met het probleem.

De bijzondere jeugdzorg staat plots in de schijnwerpers. In een eerste opwelling doen heel veel

mensen een uitspraak. Zo stelden buurtbewoners dat de instelling de deuren moet sluiten en vertellen opvoeders over de angst, het gevaar en de agressie die ze ervaren tijdens de uitoefening van hun beroep.

De bijzondere jeugdzorg kwam nog maar net langzaam en moeizaam los van een heel negatieve beeldvorming. Dergelijke gebeurtenissen en de reacties erop, maken de evolutie niet makkelijker. Het gevaar bestaat dat het debat wordt verengd tot de onderwerpen jeugdgevangenissen, meer plaatsen in gesloten gemeenschapsinstellingen en meer personeel voor de beveiliging.

We moeten echter de reële noden van de sector kennen. Het debat moet open en sereen worden gevoerd. De gebeurtenis mag niet leiden tot een oproep voor strengere straffen alleen. We erkennen dat de problematiek absoluut niet eenvoudig is en dat de gebeurtenis ronduit vreselijk was. Het debat gaat dan ook over de veiligheid van de burgers in het algemeen en van de bewoners en het personeel van de instellingen in het bijzonder.

Heel veel jongeren die een delict hebben gepleegd, kampen met heel complexe problemen. Het gaat zowel over sociale, karakteriële als psychische problemen. Ook verslavingsproblemen spelen een belangrijke rol. De jongeren moeten worden gestraft, maar moeten ook zoveel mogelijk nieuwe kansen krijgen. Recidivisme moet worden voorkomen. Een antwoord geven op de vraag hoe jongeren die een delict hebben gepleegd, moeten worden aangepakt, is niet eenvoudig.

Over de hele wereld worden terzake onderzoeken uitgevoerd. Een deel daarvan tonen aan dat behandelingsprogramma's betere resultaten opleveren indien ze zijn afgestemd op de specifieke therapeutische en pedagogische behoeften van de jeugdige delinquenten. Daarvoor zijn echter financiële middelen, plaatsen, doorstromingsmogelijkheden en

Declercq

personeel nodig. De instellingen moeten rekening houden met een enorm complexe evolutie van de problemen. We mogen niet ontkennen dat in onze maatschappij enorm veel geweld bestaat in allerhande vormen : verkeersagressie, voetbalgeweld en waanzinnig geweld.

Ik benut deze gelegenheid om nogmaals aandacht te vragen voor zwakbegaafden en psychisch zwakke jongeren. Zij zijn vaak slachtoffer en maken vaak slachtoffers. We geloven in een vroege deskundige aanpak, in een goede behandeling van de jongeren die een delict hebben gepleegd en in een preventieve aanpak waardoor voorkomen wordt dat ze delicten plegen of recidiveren.

Mevrouw de minister, u stelt heel wat hoopgevend initiatieven voor. Ik heb daarbij nog een reeks concrete vragen. Wat zult u doen om naar aanleiding van de extreem vreselijke gebeurtenis een louter repressief discours te vermijden ?

Hoe zult u ervoor zorgen dat ouders nog geloof kunnen hechten aan het aanbod van de bijzondere jeugdbijstand, dat mensen nog ruimte willen geven aan een instelling in hun wijk en dat de sector niet nogmaals ten onrechte schade wordt toegebracht ?

Wat zult u doen om te voorkomen dat alle minderjarigen in de bijzondere jeugdzorg, en met name jongeren die in de residentiële instellingen verblijven, door de publieke opinie over eenzelfde kam worden geschoren, zowel de jongeren die worden geplaatst omdat ze delicten hebben gepleegd, de zogenaamde moffers, als de jongeren die een potentieel gevaar kunnen vormen in de toekomst, de zogenaamde posers.

Zult u initiatieven nemen om aan de sector de mogelijkheid te bieden om te kunnen antwoorden op de steeds complexer wordende problemen ?

Wat zult u doen opdat het opvoedend personeel zich veilig en goed kan voelen bij de uitvoering van zijn job ?

Hoe zult u ertoe bijdragen dat minderjarigen die zo dikwijls zelf het slachtoffer zijn omdat ze moeilijkheden hebben, niet bijkomend worden gekwetst en gecriminaliseerd ?

Wat zult u doen opdat de opvoeders geen bewakersmentaliteit ontwikkelen, maar integendeel een deskundige bijdrage blijven leveren aan minderjarigen zodat die de nodige kansen krijgen om op

een goede wijze volwassen te worden, ook al gebeurt dat met vallen en opstaan ?

Zal de commissie binnenkort de kans krijgen om de resultaten van het symposium over de afschaffing van artikel 53 te bespreken ?

De voorzitter : De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen : Mevrouw de voorzitter, ik sluit me aan bij de vraag van mevrouw Declercq. De gruwelijke feiten zijn iedereen voldoende bekend. De gruwelijke omstandigheden zijn in de media uitgebreid aan bod gekomen.

Ik ben zelf afkomstig van een gehucht van de gemeente Lanaken, waar de feiten zich hebben afgespeeld. Ik heb zelf kunnen vaststellen dat deze gebeurtenissen een zware impact op de lokale woongemeenschap hebben.

Ik zou even de historische context willen schetsen. Deze opvangcentra zijn haast altijd in de verschillende kernen van onze gemeente aanwezig geweest. Tot vlak voor de recente gebeurtenissen hebben zich nooit ernstige of noemenswaardige samenlevingsproblemen voorgedaan. Dit heeft tot gevolg dat de gebeurtenissen die zich onlangs hebben afgespeeld bij mij ambigue gevoelens oproepen. In tegenstelling tot het verleden zorgen de centra momenteel wel voor heel wat ophef. Wie niets doet, wordt evenwel ook met een onaangename gevoel geconfronteerd. De plaatselijke bevolking zit met een wrange nasmaak. We mogen evenwel niet vervallen in emotionele ontsporingen. De feiten zijn zo duidelijk dat ze niet onbesproken kunnen blijven. Zeker de mensen met een verantwoordelijkheidsgevoel en de mensen die beleidsverantwoordelijkheid dragen, moeten hun verantwoordelijkheid in deze kwestie opnemen. Aangezien de opvangcentra steeds in het straatbeeld aanwezig zijn geweest en er zich haast nooit samenlevingsproblemen met die jongeren hebben voorgedaan, moeten we genuanceerd reageren.

De feiten en de koelbloedigheid waarmee ze zijn gepleegd, zijn ronduit gruwelijk. De gruwel wordt nog versterkt door de verontwaardiging bij velen om het feit dat de betrokkenen omwille van hun minderjarigheid misschien niet zullen worden gestraft. De overige jongeren in het opvangcentrum mogen hier niet de dupe van worden. Men mag de jongeren die in zo'n centrum verblijven niet allemaal over dezelfde kam scheren. Veralgemeningen dienen te worden vermeden.

Keulen

Tezelfdertijd hebben de feiten het bestaan van een veiligheidsprobleem aangetoond. Dit probleem is in het verleden nooit concreet besproken. Als ik over de juiste informatie beschik, zijn dergelijke situaties in het verleden steeds binnenskamers gehouden. Dat er in deze opvangcentra gasten verblijven die een veiligheidsprobleem stellen, staat buiten kijf. Hier wordt nu niet langer over gediscussieerd. Dit probleem richt zich evenwel niet enkel tot de opvoeders, maar ook tot de andere gasten van het opvangcentrum.

Ik wil hier ook nog een ander aspect van deze problematiek aanhalen. Uiteindelijk staat één opvoeder in voor de opvang en de opvoeding van een hele groep mensen. In de meeste gevallen gaat het hier om groepen van zeven tot tien jongeren. Vanuit pedagogisch oogpunt gaat het hier om een gigantische verantwoordelijkheid. Ik probeer steeds om deze situatie met de situatie in een doorsnee gezin te vergelijken. Voor mij bestaat een doorsnee gezin uit een man, een vrouw en twee kinderen. Zelfs in zo'n reguliere omgeving is het vaak moeilijk om kinderen op te voeden. Een gezin wordt niet enkel met de mooie kanten van de opvoeding en met vreugdevolle momenten geconfronteerd, maar ook met zorgen en spanningen.

De begeleiders in opvangcentra zijn vaak zeer jonge mensen. Ze moeten instaan voor een groep van zeven tot tien kinderen of jongeren. Een aantal van die kinderen of jongeren draagt een aantal trauma's met zich mee. Deze trauma's zijn het gevolg van hun eigen ervaringen op het thuisfront. Vaak hebben ze verwaarlozing, misbruik of andere ontsporingen moeten doorstaan. De begeleiders moeten proberen om de problemen van de gasten te kanaliseren en om de nodige orde in hun leven te scheppen. Ik heb me in dit verband een beetje gedocumenteerd. De voorbije jaren zijn ernstige inspanningen geleverd om de verloning van de opvoeders en de begeleiders te verbeteren. Misschien is de tijd gekomen om ook maatregelen te treffen met betrekking tot het aantal mensen die voor de opvoeding en de begeleiding instaan.

Ik zou de minister een aantal concrete vragen willen stellen. Welke conclusies trekken de beleidsverantwoordelijken uit de gruwelijke feiten die zich in Lanaken hebben voorgedaan? De sector en de collega's van het betreurde personeelslid vragen om meer begeleiding. Is dit haalbaar? Overweegt u op dit vlak concrete stappen? Hebben andere opvangcentra in de bijzondere jeugdzorg al ervaringen opgedaan met bijkomende begeleiders?

De voorzitter : Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Mevrouw de voorzitter, ik zou ook even mijn medeleven willen uiten. Uiteraard ben ik het eens met de stelling dat we in deze commissie het debat moeten voeren over jongeren die een als misdrijf omschreven feit plegen. We mogen dit debat evenwel niet verengen tot een pleidooi voor het uitspreken van strengere straffen en het opsluiten achter gesloten deuren. We moeten een debat over de reële problematiek voeren. Dit betekent dat we het niet enkel over de beveiliging mogen hebben.

Tijdens de vorige legislatuur hebben we een debat over de integrale jeugdzorg gevoerd. Er zijn toen ook een aantal moties ingediend. De integrale jeugdzorg is in het regeerakkoord van de huidige Vlaamse regering opgenomen. Op dit vlak is reeds enige vooruitgang geboekt. Mijn fractie betreurt het feit dat de problematiek van jongeren die een als misdrijf omschreven feit plegen in dit verband te weinig aan bod komt. Daardoor is het nu onmogelijk om continue zorgvoorzieningen te bieden in deze sector. We hadden dit kunnen vermijden door op het Vlaamse niveau proactiever op te treden en in meer middelen te voorzien.

Vooralsnog is de relatie tussen het Vlaams en het federaal beleid ten aanzien van jeugddelinquentie nog steeds niet uitgewerkt. We lezen in de pers dat minister Verwilghen en minister Vogels hierover bekvechten. Daardoor gaan de zaken er niet op vooruit. Blijkbaar is deze discussie op federaal niveau gewoon naar de wachtkamer verwezen tot een volgende regeerperiode. Dat leidt tot onenigheid in de meerderheid. Met een proactiever optreden van de Vlaamse overheid had dit soort problemen op een coherenter wijze kunnen worden aangepakt.

We hebben een voorstel van resolutie over jeugddelinquentie ingediend en vragen dat dat prioritair zou worden behandeld. Het is inderdaad een problematiek die tot verschillende bevoegdheidsdomeinen behoort. Ons voorstel behelst daarom het afsluiten van een samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse Gemeenschap en de federale Staat.

Mevrouw de minister, hoe is het mogelijk dat de middelen zodanig beperkt zijn dat er zoveel klachten komen over werkdruk en over onvoldoende mogelijkheden tot begeleiding? Hoe zult u reageren op de vele vragen over de aansprakelijkheid van de inrichtende machten van de voorzieningen? Verwacht u niet dat we, als er geen bijkomende

Merckx-Van Goey

middelen ter beschikking worden gesteld, steeds meer ongewilde effecten zullen krijgen ?

Een van die effecten zou kunnen zijn dat de opname van bepaalde jongeren zal worden geweigerd. Dat zou een betreuenswaardige evolutie zijn. Op welke wijze denkt u tegemoet te komen aan de vraag naar hulpverlening op maat van de jongere ? Hoe zult u zorgen voor de juiste randvoorwaarden voor het personeel, het initiatief, en de omgeving van de voorzieningen, opdat we ook in de toekomst voor de jongeren de nodige dienstverlening kunnen verzekeren ?

De voorzitter : Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen : Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, de heer Keulen zei terecht dat we niet alle jongeren over eenzelfde kam mogen scheren. Dat zou een al te spijtig gevolg zijn van de feiten die zich in Lanaken hebben voorgedaan. We mogen echter evenmin de ernst van de feiten veronachtzamen. Ze waren immers bijzonder ernstig, en moeten dienovereenkomstig worden bestraft.

Er werd opgemerkt dat er terecht een frustratie bestaat bij een deel van het publiek door het feit dat de jongeren waarschijnlijk ongestraft zullen blijven. Het is uiteraard niet onze bevoegdheid, maar algemeen gesproken moeten zulke ernstige feiten op gepaste wijze worden bestraft.

De feiten in Lanaken hebben opnieuw het permanente debat tussen de ministers Vogels en Verwilghen over jeugdgevangenissen in de actualiteit gebracht. Het is een veel ruimer debat dan we vandaag kunnen voeren, gezien de beperkte tijd waarover we voor een vraag om uitleg beschikken. Het publiek kan alleen maar vaststellen dat er al veel gediscussieerd is tussen u, mevrouw de minister, en uw federale collega minister Verwilghen, terwijl er echter nog steeds geen concrete resultaten zijn.

De discussie is ook door het rapport van mevrouw Van San opnieuw in de actualiteit gekomen. U hebt terecht een pleidooi gehouden voor een snelle invoering van een jeugdsanctierecht. Het is nog de vraag hoe we dat vorm zullen geven, maar dat behoort tot de federale bevoegdheden.

Ik sluit me aan bij de vraag om na de begrotingsbesprekingen een ruimer, opener en grondiger debat te houden over deze problematiek. Er zijn al een aantal voorstellen van resolutie ingediend.

Mevrouw de minister, een van de hoofdoorzaken van de feiten in Lanaken is de gebrekkige bewaking. Het is toch nauwelijks te verantwoorden dat slechts één persoon toezicht heeft op een groep van zeven of acht kinderen. Het gaat om kinderen met zeer veel problemen en met een zwaar verleden. Anders zouden ze trouwens niet in een dergelijke instelling zitten. We moeten allemaal eerlijk durven toegeven dat het houden van toezicht door één persoon absoluut onvoldoende is.

Mevrouw de minister, hebt u reeds maatregelen getroffen om op korte termijn een herhaling van dergelijke feiten te voorkomen door meer personeel ter beschikking te stellen ?

De voorzitter : Mevrouw Van Den Heuvel heeft het woord.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel : Mevrouw de voorzitter, ik wens me aan te sluiten bij hetgeen de vraagsteller heeft gezegd. Toch heb ik nog twee bedenkingen. Mevrouw Merckx, u hebt gezegd dat de zaak voorkomen had kunnen worden indien er meer personeel was geweest. Ik wens daartegen te reageren. Het is zeer goedkoop om zo te reageren. Dit is stemmingmakerij en dat is hier niet op zijn plaats.

Mevrouw Dillen, u kent het dossier blijkbaar niet. De kinderen die in de instelling verblijven, hebben geen zwaar verleden. U kent een aantal feiten niet. *(Opmerkingen van mevrouw Marijke Dillen)*

Ieder van ons heeft een verleden. In dit geval is het niet goed zoiets te zeggen.

Ik wil niet alles onderstoppen. Wel vraag ik aan iedereen om genuanceerd en met kennis van zaken dit dossier te behandelen.

De voorzitter : Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels : Mevrouw de voorzitter, geachte leden, ik deel de bekommernis van de vraagstellers. Ik dank hen voor de sereniteit waarmee ze op dit pijnlijk voorval hebben gereageerd. Het verheugt me dat ze hieruit geen politiek garen willen spinnen.

Mijnheer Keulen, ook u hebt genuanceerd gereageerd, ondanks het feit dat de zaak u als inwoner van Lanaken meer aangaat. U wordt geconfronteerd met de zeer diverse gevoelens van burgers van de gemeente. Ze zijn al jaren gastvrij, er hebben zich nog nooit problemen voorgedaan, en nu worden ze geconfronteerd met deze zaak.

Vogels

Deze commissie is de juiste plaats om dergelijke voorvallen te bespreken. We kunnen misschien vandaag niet alles uitpraten. Toch is het goed om nu een eerste aanzet te geven.

Net zoals de vraagstellers pleit ik ervoor om het kind niet met het badwater weg te gooien. We moeten de begeleiders niet onmiddellijk omvormen tot bewakers. In het belang van de hele sector en van de buurten waar dergelijke kinderen worden opgevangen, mag men de ouders en kinderen, die dikwijls worden geconfronteerd met een problematische opvoedingssituatie, niet stigmatiseren.

Mevrouw Dillen, het zou niet goed zijn grote beleidsconclusies te trekken uit dit geval. Indien we dat wel zouden doen, dan worden minderjarigen die op vrijwillige basis worden geplaatst omwille van hun moeilijke thuissituatie, als potentiële delinquenten beschouwd. We weten dan wel waar we beginnen maar niet waar we eindigen.

Dit is een zeer schrijnend voorval dat totaal niet te voorspellen was. Het meisje had een psychiatrisch verleden. De jongen vertoonde spijbelgedrag en had moeilijkheden thuis. Om die laatste reden had men hem in een instelling geplaatst. Er had zich geen enkel crimineel of als crimineel omschreven feit voorgedaan.

Wat de dramatische feiten in Lanaken betreft, moeten we in de eerste plaats respect opbrengen voor de overleden opvoedster en haar familie, voor haar collega's, voor de jongeren in de voorziening en hun ouders. De Dienst voor Bijzondere Jeugdbijstand biedt alle mogelijke ondersteuning aan. Op dit moment worden geen jongeren doorverwezen naar Lanaken terwijl de subsidiëring toch blijft doorlopen. Er werden afspraken gemaakt zodat de instelling de tijd krijgt om één en ander te verwerken. Ook de diensten voor slachtofferhulp werden ingeschakeld om de mensen te begeleiden.

Op basis van dit feit kunnen we geen grote beleidsuitspraken doen. Toch zijn er een aantal vragen over de evolutie in de bijzondere jeugdzorg, over de omkadering en over de veiligheid in het algemeen. De afgelopen jaren neemt de agressie in de samenleving toe. Opvoeders en begeleiders in voorzieningen van de bijzondere jeugdzorg worden vaker geconfronteerd met fysiek geweld. In het kader van het kwaliteitsbeleid geven instellingen de mogelijkheid om bijkomende vaardigheden op te doen. Die zijn echter niet toepasbaar in alle gevallen.

Op dit moment worden er in de sector van de bijzondere jeugdbijstand 3.339 voltijds equivalenten gesubsidieerd. Daarvan zijn er 2.152 opvoeder-begeleider. Voor de residentiële instellingen komt dat neer op een gemiddelde van één begeleider per twee minderjarigen. De keuze om met kleinere leefgroepen te werken, maar tegelijk betaalbaar te blijven, maakt dat begeleiders op sommige ogenblikken dubbel staan voor een groep, op andere ogenblikken staan ze alleen, en op nog andere ogenblikken werken ze met een jongere. Het is zeer moeilijk om voor kleine leefgroepen een continuïteit te garanderen omdat dat afhangt van de beschikbaarheid van het personeel, de werkuren, enzovoort.

De feiten in Lanaken speelden zich af in een gewoon begeleidingstehuis. Dat is een gemengde verticale leefgroep met meisjes en jongens van 0 tot 18 jaar. Dat is geen leefgroep waarin de moeilijkste jongeren terecht komen. Het is een leefgroep waarin men uitdrukkelijk gekozen heeft om in kleine entiteiten, geïntegreerd in de woonwijk, te wonen. Er was dus geen opvoeder in belendende leefgroepen aanwezig. Ook dat kan een verklaring zijn waarom dit gebeurd is.

Enkel over de hele lijn meer personeel inzetten, is geen garantie om zoiets te vermijden. Zulke onverwachte en extreme voorvallen kunnen helaas nooit voor 100 percent worden voorkomen.

Overgaan naar een dubbele personeelsbezetting voor de nachtdiensten in residentiële leefgroepen zou een budgettaire verhoging van 500 miljoen frank per jaar betekenen. Afgezien van de financiële impact, stellen we vast dat er in het verleden bij een ruimere omkadering altijd werd gekozen voor kleinere leefgroepen, eventueel geïntegreerd in de samenleving, in plaats van voor dubbele personeelsbezetting. Het CD&V-programma over de oranje huizen gaat ook in die richting.

Er is wel ervaring met extra personeel in de zogenaamde categorie 1-bis-voorzieningen. Dat is een maatregel van mijn voorganger die bedoeld was om meer omkadering te hebben voor de moeilijkste groep jongeren, niet alleen voor de bewaking maar ook voor de begeleiding. Jongeren met een zwaarder verleden hebben meer begeleiding nodig.

In de begroting 2002 worden meer middelen gepland voor extra personeel bij de moeilijkste jongeren. Horizontaal in de hele sector tegemoetkomen aan een grotere personeelsomkadering is op dit moment geen beleidsoptie, het is ook niet haalbaar of betaalbaar. Wat wel een enorme uitdaging

Vogels

is, is een beter toewijzingsbeleid, ervoor zorgen dat jongeren op de juiste plaats terechtkomen. Ik doe hiermee geen uitspraak over Lanaken.

Ik ben het niet eens met mevrouw Merckx, dat deze feiten konden worden voorkomen, als ik niet had gekibbeld met federaal minister Verwilghen. Ik heb niet gekibbeld, ik heb alleen overlegd. Ik ben altijd vragende partij geweest voor een snelle invoering van het jeugdsanctierecht, omdat jongeren wel een verantwoordelijkheid hebben. Wie normen overschrijdt, mag een sanctie verwachten. Een sanctie voor jongeren mag nooit op zich staan, ze moeten altijd een tweede kans krijgen. Met het voorontwerp van decreet over het jeugdsanctierecht waarover men het in de federale regering niet eens raakt, ben ik het eens, behalve met leedtoevoeging als primaire doelstelling en met de uitwerking van de maatregelen. Als we op korte termijn iets aan de jeugdcriminaliteit willen doen, dan zullen we de maatregelen moeten uitvoeren met behulp van het instrumentarium waarover de gemeenschappen beschikken. Als federaal minister Verwilghen in zijn voorstel voor geheel België in 75 plaatsen in jeugdgevangenissen voorziet, dan vraag ik me af waar men op dit ogenblik mee bezig is. We sluiten nu enkel in Vlaanderen 70 jongeren op in Mol en in Ruislede. Laat ons dus alstublieft samenwerken, temeer omdat we niet alleen bereid zijn om in te staan voor de beveiliging van de samenleving, maar ook om die tweede kansen uit te bouwen. Binnen deze randvoorwaarden ben ik de grootste fan van federaal minister Verwilghen om het jeugdsanctierecht op korte termijn te realiseren. Iedereen – en vooral de sector – wacht daar reeds lang op.

In het kader van het onderzoek van mevrouw Van San heb ik ook nog verklaard dat de Vlaamse criminaliteit gedeeltelijk bestaat als gevolg van de wet van 1965. Jongeren uit Oost-Europese landen worden immers door bendes van volwassen criminelen gebruikt en hier ingezet omdat men daar weet dat er bij ons geen jeugsanctie bestaat en jongeren hier dus niet gestraft kunnen worden. Het moge dus duidelijk zijn dat ik daar een grote voorstander van ben. Als de federale regering daar vandaag een akkoord over bereikt, dan is dat des te beter. Waarom zou men dit uitstellen tot morgen?

Intussen zijn we het in Vlaanderen aan onszelf verplicht om verder te werken, en dit mede met zicht op de afschaffing van artikel 53. Het grote probleem met betrekking tot de afschaffing van artikel 53, is dat dit artikel het concentratiepunt geworden

is van alle moeilijkheden en frustraties die binnen de sector bestaan. Er wordt bovendien heel wat verwarring gezaaid doordat er beweerd wordt dat de 10 extra plaatsen die in Mol zouden dienen om artikel 53 te vervangen, het enige is wat we willen doen voor de opvang van delinquente jongeren. Niets is minder waar.

Ik heb hier ooit de vermenigvuldiging van het aantal bedden geciteerd, en ben bereid dit nogmaals te doen. In het kader van artikel 53 worden per jaar ongeveer 180 jongeren opgevangen in een gevangenis. Die opvang mag hoogstens 15 dagen duren en het gemiddelde ligt inderdaad lager dan 10 dagen. Concreet en sterk gesystematiseerd betekent dit dat men in één bed 36 jongeren kan opvangen in het kader van artikel 53. Als we in Mol in tien extra bedden voorzien, dan kunnen we dus 360 jongeren opvangen, hoewel er eigenlijk slechts nood was voor 180 jongeren.

Sta me toe in dit verband het belang van het symposium met de jeugdmagistraten en van een soort afsprakennota met de jeugdrechters toe te lichten. De 10 plaatsen waarin we in Mol voorzien, zullen in de eerste plaats ter beschikking moeten staan voor minderjarigen waarvoor artikel 53 werd gebruikt. Dit betekent dus dat dit de noodplaatsen voor voorlopige hechtenis zijn en dat men na 10 dagen een definitieve maatregel neemt. Maar als de jeugdrechters ervan uitgaan dat ze, eenmaal die jongeren in Mol terechtgekomen zijn, er daar maar hun plan mee moeten trekken, dan komen we uiteraard nergens.

In het kader van het symposium zijn we ook aan het onderhandelen over een soort buffercapaciteit. Ik wil daarmee bereiken dat we ten allen tijde het hoofd kunnen bieden aan de meest zware delictsituaties waarover we met de jeugdmagistraten en de federale minister van Justitie overeengekomen dat ze steeds in de verschillende gesloten gemeenschapsinstellingen bij voorkeur terecht moeten kunnen. Bovendien, en daarmee loop ik wat vooruit op de begrotingsbespreking 2002, zullen we in het kader van de bijkomende middelen waarin werd voorzien voor onze gemeenschapsinstellingen, met de jeugdrechters onderhandelen over het ombouwen van half open instellingen naar bijkomende gesloten plaatsen in de gemeenschapsinstellingen. Dit betekent dat we moeten voorzien in een betere letterlijke en figuurlijke omkadering, iets waarvoor de middelen voorhanden zijn. Daarbij dient wel duidelijk te worden afgesproken welke jongeren wel en welke jongeren niet naar een gemeenschapsinstelling gaan. Ik heb het dus over de juiste toewijzing. De gesprekken in het kader van

Vogels

het symposium waren moeilijk, maar vruchtbaar. Er werden op 26 oktober enkele afspraken gemaakt en op 8 november hebben we de jeugdrechters opnieuw ontvangen. De volgende afspraak ligt op 29 november. Dan hopen we de afsprakennota en andere zaken te kunnen afronden.

Samengevat kan ik zeggen dat het voorval in Lanaken verschrikkelijk is. Daar lineaire conclusies uit trekken, doe ik niet. Daar conclusies uittrekken met het oog op een betere opvang van moeilijke jongeren, wil ik wel doen. Uiteraard moet het de bedoeling zijn een en ander uit te werken in overleg en samenspraak met de jeugdrechters.

De voorzitter : Mevrouw Declercq heeft het woord.

Mevrouw Veerle Declercq : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw toelichting. Sommige situaties kunnen niet worden voorkomen. Dat is nu eenmaal eigen aan onze maatschappij. Toch wou ik het nog even hebben over het gevoel van de persoon die de hele nacht alleen toezicht moet houden. Het zou toch beter zijn indien hij of zij een beroep zou kunnen doen op een wachtdienst ? Als een kind plotseling erg ziek wordt, dan zou de opvoeder toch een telefoonnummer bij de hand moeten hebben om hulp in te roepen ? Alleen is toch maar alleen.

Minister Mieke Vogels : Daarin wordt steeds voorzien. Zeker nu er gsm's bestaan, is dit gemakkelijk te organiseren. In de sector is trouwens een debat opgestart over het verfijnen van dergelijke zaken die de beveiliging moeten verhogen.

Mevrouw Veerle Declercq : Ik hoop dat we dit in deze commissie verder kunnen bespreken.

De voorzitter : De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen : Eigenlijk kende ik die sector helemaal niet. Ik heb me daar de voorbije dagen wat in verdiept.

Ik heb naar aanleiding van deze vraag heel wat mensen uit het algemeen welzijnswerk aan de lijn gehad. Er is niet alleen een trauma bij de jongeren, de familie en de omgeving, maar ook bij de collega's van het slachtoffer. Ze zijn wel wat gewoon, maar dit is een zware shock. Er is een vertrouwensbreuk met de jongeren, die ze bijna als hun eigen kinderen beschouwden. De opvoeders gaan slapen

met een licht onprettig gevoel – en dat is dan nog erg gereserveerd uitgedrukt. Iedereen identificeert zich met het slachtoffer en beseft dat ze het allemaal hadden kunnen zijn. Er is enorm veel angst.

De sector zwijgt omdat hij de jongeren niet een nog slechter imago wil bezorgen. Dat zorgt er natuurlijk voor dat heel wat frustraties binnenskamers blijven. Mevrouw de minister, ik denk dat de opvoeders in die instelling op iets meer rekenen dan enkel begrip en het tijdelijk niet meer toewijzen van nieuwe jongeren. Ze verwachten extra personeel om dat subjectief onveiligheidsgevoel te verteren.

De voorzitter : Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Ik wil even reageren op de uitlatingen van mevrouw Van Den Heuvel. Ze doet alsof we dit probleem reduceren tot de vraag om meer personeel. Ik heb het woord 'personeel' niet eens uitgesproken, maar ik heb het wel over meer middelen gehad.

Onze fractie dringt aan op een geïntegreerde aanpak. Dit is de enige mogelijkheid om zowel preventie, hulpverlening als de vragen over jongeren die een misdrijf pleegden, op hetzelfde ogenblik gelijklopend in de beleidsvoorstellen op te nemen en daarvoor in extra middelen te voorzien. Ten tweede pleiten we voor dringende proactieve voorstellen vanuit Vlaanderen. Er moet een kader worden geschapen waarin hulpverlening in alle sereniteit kan gebeuren. We kunnen risico's verkleinen via meer middelen en extra personeel. Het personeel vraagt om vorming, begeleiding en kansen om te leren omgaan met steeds meer gevallen van gewelddadig gedrag.

De voorzitter : Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels : Ik begrijp de gevoeligheden van de heer Keulen erg goed. Ik heb de directie en het personeel van de betrokken instelling een brief geschreven en aangeboden om met hen te gaan praten. Ze stelden dat op prijs. Dat gesprek zal volgende week plaatsvinden. Ik heb me in elk geval niet opgedrongen.

Ik kan uiteraard geen extra personeel beloven als ik dat ook niet voor gelijkaardige verticale leefgroepen kan doen. Tijdelijk kan er wel iets gebeuren. We zien wel wat er volgende week uit de bus komt.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Heeren tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de toegankelijkheid van de pretparken voor personen met een verstandelijke handicap

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Heeren tot mevrouw Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de toegankelijkheid van de pretparken voor personen met een verstandelijke handicap.

Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren : Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, reeds voor het zomerreces verscheen er in een dagblad een artikel over de toegankelijkheid van een bepaald Vlaams pretpark, met name Plopsaland, voor personen met een verstandelijke handicap. Dat gegeven werd nog eens bevestigd door een artikel in oktober.

Ik heb me daarin verdiept en vond het opportuun u daarover enkele vragen te stellen. Kinderen met een verstandelijke handicap worden in pretparken op een aantal toestellen geweigerd, met alle gevolgen voor het kind, de ouders en de begeleiders. De directies van die pretparken steunen zich voor die weigeringen op een koninklijk besluit van voor het zomerreces. In dat besluit staat dat de eindverantwoordelijkheid berust bij de eigenaar of inrichter van het pretpark. Dat is de reden waarom die mensen geen enkel risico meer willen nemen.

Dat leidt natuurlijk tot aberraties. Vaak zijn het jobstudenten die bepalen of iemand wel of niet wordt toegelaten. Veel erger is dat de selectie op zicht gebeurt. Autistische kinderen herkent men niet altijd onmiddellijk, maar een kind met het syndroom van Down wel. De eerste categorie wordt misschien niet geweigerd en de tweede wel, hoewel de eerste vanuit veiligheidsoogpunt misschien veel gevaarlijker is. Deze discriminatie is onaanvaardbaar. Spijtig genoeg is er in België nog geen anti-discriminatiewet. Het is opmerkelijk dat elders in Europa geen enkel pretpark dat soort van discriminaties invoert.

Welke criteria hanteert men eigenlijk ? Het criterium 'leeftijd' is duidelijk. Vandaag is die duidelijkheid er niet. In welke mate kunnen pretparken op

basis van objectieve criteria de toegang van kinderen en volwassenen tot pretparken en hun attracties weigeren ? Het artikel in Het Belang van Limburg van oktober gaat over een klasgenoot van mijn zoontje. Ik voel me bij deze zaak persoonlijk betrokken. Ik woon in hetzelfde dorp als de moeder van de betrokken jongen die de kat de bel heeft aangebonden. Ik heb met haar een vrij lang gesprek gevoerd. Ze heeft me gezegd dat ze als juriste assertief genoeg was om haar stem te laten horen en het dossier daarom onder de aandacht heeft gekregen. In de welzijnssector zijn er veel verenigingen. Soms beseffen ze niet dat het beter zou zijn om zich te verenigen en voor een spreekbuis te zorgen. In dit geval gaat het om een vereniging met veel geëngageerde mensen, maar als puntje bij paaltje komt, zijn ze eigenlijk niet in staat om dit probleem bij de directies aan te kaarten. De moeder van de jongen is dus in dit geval een welgekomen spreekbuis, maar dat is geen structurele oplossing.

De dag nadien was ik zeer verbaasd toen ik in De Standaard las dat de ministers Aelvoet en Vogels een overlegforum zouden oprichten. Volgens de journalist zou het forum beslissen over de vraag welke soort van gehandicapten al dan niet op welke attracties mogen. Welke criteria zal men hanteren ? De organisaties waarvan sprake in de krant wisten blijkbaar van niets af. Ik weet niet of u dit al lang voorbereidt, dan wel of het ging om een gevolg van de ontmoeting met de directie van Plopsaland. Het fundamentele probleem is wel dat men kinderen discrimineert op basis van visueel vastgestelde handicaps. Dat is onaanvaardbaar.

Ik heb enkele vragen. Het forum is een positief initiatief. Hoe zit het met het statuut, de werking en de opdracht ervan ? Wanneer wordt het forum actief ? Hoe zal de minister van Gelijke Kansen erop toezien dat pretparken toegankelijk zijn voor iedereen ? In dat verband moeten voor alle kinderen gelijke kansen worden gewaarborgd. Kinderen komen meestal met de ouders of begeleiders naar pretparken. Geen enkele ouder of begeleider zal een risico nemen en een kind op een toestel toelaten als hij of zij ervan overtuigd is dat dit onverantwoord is.

Ten slotte wil ik u vragen of u met minister Landuyt over dit dossier hebt gesproken. Tegen de pers zegt hij dat pretparken slechts steun zullen krijgen als ze toegankelijk zijn voor iedereen, en dat hij daarover afspraken zou maken. Ik was verbaasd vast te stellen dat Plopsaland subsidies krijgt van de Vlaamse overheid. Wellicht moet ik de vraag

Voorzitter

aan minister Landuyt stellen, maar u kunt me daarover ongetwijfeld meer vertellen.

De voorzitter : Vorig jaar hebben we het hier nog gehad over de toegankelijkheid van de restaurants. Ik zie veel parallellen, en blijkbaar hebben personen met een handicap die gewoon op zoek zijn naar wat vermaak nog altijd veel problemen.

Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels : Mevrouw de voorzitter, geachte collega's, vorige keer ging het over 'De Veertien Billekens', nu over 'Plopsaland'. Als minister van Gelijke Kansen heb ik terechte klachten ontvangen van mensen die met een gehandicapt kind Plopsaland hadden bezocht. Ze voelden zich gediscrimineerd. Als excuus verwees de uitbater naar het uitvoeringsbesluit van minister Aelvoet over het veilig maken van pretparken en het responsabiliseren van de uitbaters. In die omstandigheden wil hij geen risico's nemen.

Die redenering is onaanvaardbaar, want bij heel veel kinderen met een handicap is de handicap uiterlijk niet zichtbaar. Autistische kinderen zijn hiervan een goed voorbeeld. Bovendien weten de meeste begeleiders wat de kinderen aankunnen.

Op zaterdag 20 oktober werden ouders en enkele gehandicaptenorganisaties uitgenodigd in Plopsaland. Iemand van mijn kabinet was er als waarnemer, en dus niet als bemiddelaar, aanwezig. Het boeiende debat tussen ouders, organisaties en de uitbater van Plopsaland heeft geleid tot de conclusie dat een afspraak moet worden gemaakt met federaal minister Aelvoet om te praten over het KB en over de responsabilisering die aan pretparken wordt opgelegd.

In het verlengde van het gesprek werd een commissie samengesteld van gebruikersorganisaties die zich bezighouden met de toegankelijkheidsproblematiek en de vereniging van Belgische pretparken, Belgoparks. Dat hebt u in de pers vernomen. Het kan echter niet de bedoeling zijn dat deze commissie eventuele discriminatie goedpraat, noch dat de commissie burgerlijke aansprakelijkheden overneemt van de uitbaters van pretparken.

Pretparken kunnen geen kinderen met een handicap op attracties weigeren omwille van hun uiterlijke kenmerken. We willen geen enkele vorm van discriminatie en blijven ervan uitgaan dat pretparken die toch zo graag kinderen en gezinnen aan-

trekken, moeten openstaan voor alle gezinnen en alle kinderen.

Een positief neveneffect van dit negatieve bericht is dat de uitbater van Plopsaland een en ander heeft ingezien en aan de toegankelijkheid van zijn pretpark wil werken. Hij zal dit doen op vraag van de gehandicaptenorganisaties. Hij wil dus niet enkel werken aan de toegankelijkheid van de attracties, maar van het gehele pretpark. We hebben hem aangeraden gebruik te maken van de bestaande knowhow en aan te kloppen bij het toegankelijkheidsbureau te Hasselt en het IWP te Sint-Niklaas. Hij zal samen met deze beide organisaties bekijken hoe Plopsaland toegankelijker kan worden gemaakt. Hij is zelfs bereid het pretpark om te vormen tot een pretpark dat extra aandacht heeft voor kinderen met een handicap.

Het verhaal is dus een beetje omgedraaid. Toch blijft de uitbater kampen met het probleem van aansprakelijkheid, en daarom moet Belgoparks praten met de bevoegde minister. Het gesprek is zeker niet bedoeld om te bepalen welke handicaps wel en welke niet kunnen.

Minister Landuyt heeft de dag na het gesprek met ouders en uitbaters gereageerd via de pers. In België zijn pretparken commerciële privé-initiatieven. Ze kunnen niet zomaar een beroep doen op steun van de Vlaamse overheid. Ik zie niet goed in hoe subsidies kunnen worden verstrekt. Ik denk dat minister Landuyt wat te snel heeft gereageerd in de pers en dat zijn belofte heel moeilijk hard te maken is.

De voorzitter : Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren : Mevrouw de minister, het is dus niet de bedoeling van het forum om criteria te bepalen, maar wel om mensen rond de tafel te krijgen. Dat is goed nieuws, maar u zult er bij minister Aelvoet toch op moeten aandringen de zaken opnieuw te bekijken. Ik ben ervan overtuigd dat ze bij het opstellen van het KB niet heeft stilgestaan bij de eventuele gevolgen voor de pretparken.

Toch moet er snel iets worden gedaan om het multiplicatoreffect te vermijden, want anders zal hetzelfde gebeuren in Bobbejaanland en alle andere pretparken. Daardoor zouden we het enige land zijn in Europa met dergelijke criteria. Het verheugt me dat u op uw niveau zult bijdragen aan het wegwerken van de discriminatie. Contact met het federale niveau is van heel groot belang.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Brigitte Grouwels tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het waarderen en uitbouwen van de interculturele bemiddeling in Vlaanderen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Grouwels tot mevrouw Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het waarderen en uitbouwen van de interculturele bemiddeling in Vlaanderen.

Mevrouw Grouwels heeft het woord.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, tussen hulpverleners en migranten kan een communicatiekloof ontstaan, niet alleen omwille van taalproblemen, maar ook omwille van de manier waarop beide groepen gezondheidsproblemen interpreteren, van het vertalen van hun gevoelens bij het ziek zijn en van hun kennis en ideeën over het onderwijs. Het is dikwijls niet geweten welke waarden en taboes in de andere cultuur heersen. Als we elkaars woorden en gedachten niet begrijpen, is het moeilijk tot een goede hulpverleningsrelatie te komen.

De interculturele bemiddelaars willen een brugfunctie vervullen tussen de hulpverleners en patiënten of cliënten, zodat de boodschap door beide partijen wordt begrepen. De hulpverlening zal daardoor beter aansluiten op de behoeften van de patiënt. Tegelijkertijd zullen de migranten hierdoor gewijs worden gemaakt in onze voorzieningen.

Uit onderzoek blijkt dat 42 percent van de hulpdiensten migranten onder hun cliënteel hebben. De meeste hulpverleners zijn ervan overtuigd dat ze perfect met deze mensen kunnen communiceren. Slechts één op drie vindt het immers nodig bijzondere inspanningen te leveren om meer te weten te komen over de achtergrond van mensen van buitenlandse afkomst. Uit onderzoek blijkt evenwel dat de hulpverleners zich vaak vergissen. Zo blijkt uit een recente studie dat slechts een op drie Turkse patiënten begrijpen wat de huisarts hen bij het laatste bezoek heeft verteld.

Momenteel zijn in verschillende instellingen in de sociale sector interculturele bemiddelaars tewerkgesteld. Het gaat hier over specifiek geschoolde in-

terculturele bemiddelaars. In verschillende gevallen moeten deze mensen door de organisatie of de instelling waar ze werken zelf worden opgeleid om effectief als intercultureel bemiddelaar te kunnen optreden. Er zijn momenteel immers vrij weinig geschoolde interculturele bemiddelaars.

Ik zal nu even de concrete situatie bij Kind&Gezin, bij de CLB's en bij de Comités voor Bijzondere Jeugdzorg toelichten. Op 1 september 2001 had Kind&Gezin 45 interculturele medewerkers in contractuele dienst. In het algemeen ervaart Kind&Gezin het inschakelen van deze medewerkers als zeer positief. Dit blijkt onder meer uit het feit dat momenteel een algemene evaluatie van de interculturele medewerkers wordt georganiseerd om de specifieke werksituatie, de taakinhoud en het jobperspectief verder te optimaliseren.

De belangrijkste taak van de interculturele medewerkers bij Kind&Gezin bestaat eruit de communicatie tussen de hulpverleners en de klanten te optimaliseren, zodat deze laatsten zich volledig begrepen voelen in hun culturele eigenheid. De interculturele medewerkers zijn aanwezig op de consultatiebureaus en tijdens de huisbezoeken aan allochtonen. Ze werken steeds samen met een regioverpleegkundige. Ze nemen tevens deel aan de groepswerking van de preventieve zorgcentra in de regio's en aan specifieke samenwerkingsverbanden met betrekking tot allochtonen. Tijdens het medisch consult treden ze op ter ondersteuning van de ouders. Naast het motiveren van de betrokken ouders komt vooral het betekenistolken aan bod. Bovendien beschouwen de vrouwen uit de doelgroep de interculturele medewerker vaak als een rolmodel.

In verschillende CLB's zijn interculturele bemiddelaars tewerkgesteld. Ze zijn vooral betrokken bij het medisch onderzoek. De CLB's ervaren hun aanwezigheid als zeer positief, omdat deze bemiddelaars de communicatie met allochtonen beter mogelijk maken. Blijkbaar hebben ze ook een vertrouwenwekkend effect op deze doelgroep. Een groot aantal allochtone ouders heeft het moeilijk om bepaalde tests die hun kinderen moeten afleggen te begrijpen, net als bepaalde termen die de onderwijsinstellingen hanteren.

Vooraf in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest worden steeds meer CLB's met eerstegeneratiegezinnen geconfronteerd. Dit gebeurt het vaakst in de kansarme wijken van gemeenten als Anderlecht, Schaarbeek en Sint-Joost-Ten-Node. Aangezien er een permanente immigratie is, zijn deze nieuwe gezinnen vaak van Turkse of Marokkaanse afkomst.

Grouwels

Zij zijn helemaal niet op de hoogte van het reilen en zeilen in onze samenleving. Daarenboven is hun kennis van het Nederlands of van het Frans vaak onbestaande. In hun wijk kunnen ze echter vaak zonder problemen in de eigen moedertaal overleven.

De betrokken CLB's roepen deze ouders op om hun kinderen naar het Nederlandstalig onderwijs te sturen. Het Nederlandstalig onderwijs oefent op deze ouders een aantrekkingskracht uit omdat ze geloven dat het de toekomst van hun kinderen ten goede komt. Aangezien de kennis van het Nederlands bij deze mensen echter vaak onvoldoende en soms onbestaande is, hebben ze een grote nood aan interculturele bemiddeling tussen het schoolleven en het gezin.

Een aantal CLB's in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest leiden zelf mensen op tot intercultureel bemiddelaar. Deze opleidingen tonen duidelijk aan dat de vraag groot en het aanbod onvoldoende is.

Binnen de Comités voor Bijzondere Jeugdzorg wordt de aanwezigheid van interculturele bemiddelaars als zeer zinvol beschouwd. Deze medewerkers kunnen immers makkelijker nuances begrijpen. Ze staan dicht bij de verschillende doelgroepen. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest leeft bij de jeugdrechtsbanken en bij de Comités voor Bijzondere Jeugdzorg dan ook een duidelijke vraag naar interculturele bemiddelaars.

Uit empirisch onderzoek blijkt dat het inschakelen van interculturele bemiddelaars positieve effecten heeft. In de gezondheidszorg leidt een voldoende en adequaat gebruik van de diensten van interculturele bemiddelaars in heel wat gevallen tot een aanzienlijke stijging van de kwaliteit van de hulpverlening. In een aantal gevallen is de gezondheidstoestand van de patiënt er net door het inzetten van een intercultureel bemiddelaar veel op verbeterd. De aanwezigheid van een intercultureel bemiddelaar blijkt vooral tot goede resultaten te leiden bij patiënten van de eerste generatie en bij patiënten met zeer ernstige gezondheidsproblemen.

Aangezien de communicatie met de patiënt vlotter verloopt, wordt het mogelijk zijn lichamelijke en sociaal-psychologische toestand nauwkeuriger in te schatten. Het wordt tegelijkertijd ook makkelijker om de hulpverleningsstrategie meer aan zijn behoeften en zijn wensen aan te passen. Voor een vrij grote groep patiënten blijkt het geven van psychologische ondersteuning enkel mogelijk dankzij de

aanwezigheid van de interculturele bemiddelaar. Interculturele bemiddelaars kunnen bovendien een effectieve rol spelen in het oplossen van conflicten tussen hulpverleners en patiënten.

Uit systematisch onderzoek blijkt dat het inzetten van interculturele bemiddelaars nog meer positieve resultaten oplevert. De kwaliteit van de communicatie tussen de hulpverleners en de interculturele bemiddelaar verbetert duidelijk. De hulpverlener bleek tevredener over zijn werk en bleek de behoeften van de patiënt beter te kunnen inschatten. De dienstverlening aan de patiënt kon worden gepersonaliseerd. Het werd mogelijk racistische praktijken op te sporen. De patiënt bleek gemakkelijker zijn verhaal te doen, en leek een groter vertrouwen in de hulpverlener te hebben.

Er blijken echter ook enkele knelpunten te bestaan bij het inschakelen van interculturele bemiddelaars. Zo blijkt in de praktijk het tolken dikwijls moeilijk te zijn omdat specifieke medische termen vaak niet gekend zijn. Meer algemeen kan men stellen dat de vorming van de interculturele bemiddelaars te beperkt is en dat navorming te weinig wordt georganiseerd.

Tevens moeten we nagaan of er niet moet worden gedacht aan meer talen dan alleen aan Marokkaans en Turks. Er is een groeiende groep van mensen uit andere taalgebieden, vooral dan Oost-Europa. Moet er niet ook in hun taal interculturele bemiddeling kunnen worden geboden ?

Mevrouw de minister, tijdens het vorige zittingsjaar hebt u een initiatief genomen voor het tolken in de welzijns- en gezondheidszorg. Babel, de zogenaamde tolkenpool, is intussen van start gegaan. Ik ben blij met uw initiatief, maar het tolken is slechts een oplossing voor een deel van het probleem. Het komt tegemoet aan de veelheid aan talen, maar interculturele bemiddeling gaat heel wat verder dan louter vertalen. Ik betwijfel of deze tolkendiensten bij het vertalen voldoende rekening kunnen houden met de cultuur en de geschooldheid van de patiënt en van de hulpverlener.

Sommige medische termen zullen bijvoorbeeld niet bestaan in de taal van de patiënt. De patiënt kan laaggeschoold zijn en daarom nood hebben aan een eenvoudig taalgebruik. Dit zijn typische noden die een intercultureel bemiddelaar beter kan verhelpen dan een telefonische tolkendienst. In Nederland, waar reeds enige tijd een tolkendienst bestaat, stapt men trouwens stilaan af van het systeem. Daarenboven zijn veel mensen in het werkveld ervan overtuigd dat het inzetten van intercul-

Grouwels

turele bemiddelaars in de gezondheidszorg zeker heeft bijgedragen tot een drempelverlaging voor migranten naar onze gezondheids- en welzijnsvoorzieningen.

Het is dan ook verontrustend dat dit schooljaar, net als het vorige trouwens, slechts op één plaats in Vlaanderen, met name in Genk-Waterschei, mensen worden opgeleid tot interculturele bemiddelaar. Gezien de behoeften is dat bijzonder jammer.

Mevrouw de minister, in het Vlaams Parlement en in de media pleit u regelmatig voor de uitbouw van een beter onthaalbeleid voor allochtonen. Welke plaats wenst u interculturele bemiddeling hierin te geven ? Welke middelen worden ingezet en hoeveel personeelsleden worden tewerkgesteld in het tolkenproject Babel ?

In de brochure van de Vlaamse Tolkendienst wordt gesteld dat de werking van de tolkendienst eind 2001 moet worden geëvalueerd. Wat zijn hierbij de beoogde kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen ? Behoren daartoe de vragen in welke talen er wordt getolkt, hoeveel oproepen beantwoord moeten kunnen worden, wie een beroep kan doen op de dienst, of er samenwerking is met reeds bestaande initiatieven in Vlaanderen en Brussel, enzovoort ?

Werd deze tolkendienst opgericht ter vervanging van de interculturele bemiddeling ? Bent u bereid de opleiding en de tewerkstelling met betrekking tot de interculturele bemiddeling in de gezondheids- en welzijnssector in Vlaanderen verder uit te bouwen ? Welke beleidsinitiatieven zult u daartoe in de nabije toekomst ontwikkelen ?

De vorige minister van Welzijn en Gezondheid heeft het initiatief genomen om enkele prangende vragen over interculturele bemiddeling te onderzoeken. Zo werd een onderzoeksproject opgestart voor een periode van vijf jaar over de bevordering van de toegang van etnisch-culturele minderheden en armen tot de algemene voorzieningen in de welzijnssector. Dit onderzoek ging ongeveer twee jaar geleden van start. Wat is de huidige stand van dit onderzoek ? Zijn er reeds – eventueel voorlopige – conclusies bekend ?

Bent u bereid uw collega's in de Vlaamse regering op te roepen met interculturele bemiddeling te beginnen of ze verder uit te bouwen in de sectoren van het politieel werk, de dienstverlening van de overheid aan de burgers, het onderwijs, enzovoort ?

Hebt u hierover reeds overlegd met uw collega-ministers in de federale regering, die bevoegd zijn voor Sociale Zaken en Volksgezondheid ? Zo ja, wat is het resultaat van dit overleg ?

De voorzitter : Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels : Mevrouw de voorzitter, geachte leden, mevrouw Grouwels heeft perfect de contouren geschetst van de interculturele bemiddeling in Vlaanderen. De commissie weet waar de bemiddelaars worden ingezet. Ze passen in een reeks van maatregelen om de interculturalisering van de welzijnsvoorzieningen te bevorderen.

Dit kan gebeuren via interculturele bemiddelaars. Voor we echter op dat spoor willen verder gaan, wensen we een evaluatie te maken. We willen nagaan of de bemiddeling op dit moment nog het beste middel is. Er zijn heel wat vragen gesteld over de opleiding, ook door de bemiddelaars. Ze volgen een vorming en oefenen bijvoorbeeld binnen Kind en Gezin vrij zware taken uit. Ze hebben echter geen enkel diploma. Als ze in overheidsdienst worden tewerkgesteld, kunnen ze nooit aanspraak maken op een goede verloning. Dat is ook de reden waarom Kind en Gezin de interculturele bemiddelaars de kans geeft om zich bij te scholen tot bijvoorbeeld verpleegkundigen.

Het dossier wordt opgevolgd door het Centrum voor Interculturele Communicatie en Interactie van de universiteit van Gent en het HIVA. Ze moeten nagaan wat in de toekomst de rol kan zijn van de interculturele bemiddelaars bij de interculturalisering van de voorzieningen. Op het eind van deze maand wordt het onderzoek afgerond. Ik hoop dat ik mijn beleid daarop kan enten.

De interculturele bemiddelaars moesten vooral een antwoord bieden op de aanwezigheid van homogene groepen migranten, zoals de Turkse en Marokkaanse gemeenschap. Op dit moment is dat veel minder evident. De culturen, talen en bevolkingspatronen zijn veel meer gespreid.

De interculturalisering is een proces dat via vele sporen kan worden gerealiseerd. Eén daarvan is de bijscholing van de eigen welzijns- en gezondheidswerkers. De vraag is ook of we niet werk moeten maken van de doorstroming van de tweede generatie naar functies die op een normale manier worden vergoed. Op dit moment lopen er een aantal projecten met sociale scholen waarbij allochtonen worden aangezet om de opleiding van maatschappelijk werker te volgen. Zo zouden het niet meer de interculturele bemiddelaars zijn maar wel al-

Vogels

lochtonen van de tweede generatie met een opleiding die instaan voor de bemiddeling.

Vanuit de bezorgdheid dat de interculturele verschillen vaak nog groter zijn dan de taalbarrières, hebben we een oproep gelanceerd naar de organisaties om projecten in de welzijns- en gezondheidssector in te dienen en om te trachten een brug te bouwen tussen de culturele groepen en onze eigen welzijnsvoorzieningen.

Zo is er bijvoorbeeld een telefoondienst opgericht waar Turken en Marokkanen terecht kunnen met hun psychologische problemen. Daarbij wordt nauw samengewerkt met het algemeen welzijnswerk. We trachten dergelijke projecten op poten te zetten om de interculturalisering gestalte te geven.

De interculturele bemiddeling past in de brede context van het Vlaams minderhedenbeleid. Binnen het inburgeringsbeleid voorzien wij niet in een specifieke plaats voor de interculturele bemiddelaars. Mevrouw Grouwels, u hecht veel belang aan het onthaalbeleid. Bij de inburgering is er geen plaats vrijgemaakt voor de interculturele bemiddeling omdat ze na de onthaalfase komt. Op dat moment is dit niet echt opportuun.

Uit de eerste evaluaties bleek dat interculturele bemiddelaars in het verleden vaak werden ingeschakeld als tolk. Men kan ze echter niet altijd inschakelen als kwaliteitsvolle tolken. Een tolkendienst en een interculturele bemiddelaar hebben een andere finaliteit. De bemiddelaar werd eigenlijk oneigenlijk gebruikt om in alle omstandigheden als tolk op te treden.

Daarom hebben we besloten de Vlaamse tolkendienst Babel op te richten. De dienst zal niet enkel werken voor de grote groepen van Turkse of Arabische origine. Hij zal dat ook doen voor de 128 andere nationaliteiten die in Vlaanderen een beroep doen op OCMW's en welzijnsvoorzieningen. Vooral bij de OCMW's is er een grote vraag naar ondersteuning door de tolkendienst.

In 2000 en 2001 werd hiervoor 6,8 miljoen frank uitgetrokken. Voor de periode van 1 december 2001 tot 31 juli 2002 wordt er twee keer een bedrag van 6,8 miljoen frank vrijgemaakt. De personeelsbezetting van Babel bestaat uit één voltijds equivalent voor de coördinatie, twee voltijds equivalenten voor de hulp bij de administratie en een halftijds equivalent als medewerker voor de selectie en opleiding van de tolken.

De tolken zelf zijn tijdelijke medewerkers. Ze worden vergoed à rato van de prestaties die ze leveren. De tolkendienst is nog maar twee maanden operationeel en nog in volle uitbouw. Het is niet evident om voor alle talen een tolk te vinden en hem bovendien nog op te leiden zodat hij met het specifieke welzijnsjargon kan omgaan. Dit gebeurt wel op een kwalitatieve manier. De Vlaamse administratie volgt dit van nabij. Het is te vroeg om eind dit jaar al een evaluatie te maken. Het eerste rapport moet worden voorgelegd op 1 maart 2002. Op basis daarvan kunnen we bijsturen waar dat nodig is.

De interculturalisering van onze instellingen blijft een prioriteit. Naarmate die complexer wordt, moeten we meer instrumenten inzetten. Dat kunnen interculturele bemiddelaars zijn, maar ook een tolkendienst. We proberen migranten via de normale weg toegang te laten vinden tot tewerkstelling in de welzijnssector.

De voorzitter : Mevrouw Grouwels heeft het woord.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Mevrouw de minister, het verheugt me dat u blijft geloven in een functie voor de interculturele bemiddeling. We moeten jammer genoeg vaststellen dat er nog onvoldoende mensen van de tweede generatie afstuderen in de sectoren die we beogen. Het stemt me tevreden dat u op basis van de evaluatie binnenkort maatregelen zult nemen. Het is immers belangrijk dat de opleiding die ze krijgen als bemiddelaar wordt erkend en een meerwaarde biedt.

U hebt niet geantwoord op mijn vraag of er in Nederland een evolutie kan worden vastgesteld die weggaat van de tolkendiensten. Daar blijft men bij interculturele bemiddeling omdat men het persoonlijk contact heel belangrijk vindt.

Minister Mieke Vogels : Het is niet of/of, het is en/en. Er bestaat een Brusselse tolkendienst, maar die wordt overbevraagd. Daarom hebben we Babel opgericht. Door de steeds meer uitbreidende complexiteit en meertaligheid is dat nodig.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Ik neem aan dat we op basis van de studie binnenkort het debat in de commissie zullen voortzetten.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Kris Van Dijck tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de start van de Vlaamse zorgkas

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Dijck tot mevrouw Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de start van de Vlaamse zorgkas.

De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck : Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, in het kader van de zorgverzekering heeft de Vlaamse overheid een eigen Vlaamse zorgkas opgericht, waarbij elke burger zich op een neutrale en onafhankelijke manier kan aansluiten, naast de zorgkassen die zijn opgericht door mutualiteiten en privé-verzekeringsmaatschappijen. In totaal zijn er acht zorgkassen, dus de burger heeft een ruime keuze.

De Vlaamse zorgkas heeft een aantal objectieve troeven. Het gaat om een overheidsinitiatief met overheidsgarantie, een aangeslotene kan vrij kiezen van welke thuiszorgdienst hij gebruik wil maken, en de Vlaamse zorgkas legt zich uitsluitend toe op de uitvoering van de Vlaamse zorgverzekering. Men zal u dus niet lastigvallen met andere verzekeringsproducten.

De Vlaamse zorgkas heeft ook de bedoeling haar dienstverlening zo dicht mogelijk bij de klant te brengen. De lokale OCMW's worden ingeschakeld als antenne. Binnen elk OCMW zal een maatschappelijk werker instaan voor de informatieverstrekking en de aansluiting van de kandidaten. Elk OCMW zal dus een brievenbus zijn waarin de aangeslotenen hun briefwisseling met de Vlaamse zorgkas kunnen deponeren.

De Vlaamse zorgkas was wel degelijk een beloftevol instrument voor de uitvoering van deze Vlaamse zorgverzekering en een eigen openbaar, onafhankelijk Vlaams accent in een in belangrijke mate verzuilde sector. Ik zeg wel degelijk was, omdat ik de indruk heb dat de verschillende zorgkassen op een verschillend tijdstip zijn gestart. Lang voor de Vlaamse zorgkas zich kenbaar maakte, hebben alle andere instellingen hun klanten al geïnformeerd en hen opgeroepen om zich aan te sluiten. In die optiek stellen we vast dat de OCMW's vrij laat werden geïnformeerd over wat hen dienaangaande te wachten staat. Mocht ik een slecht karakter hebben, dan zou ik vragen of dit bewust is gebeurd.

Mevrouw de minister, waarom is de informatie-campagne van de Vlaamse zorgkas zo laat gestart ? Heeft dat te maken met de operationaliteit van de zorgkas zelf ? Welke middelen zullen nog worden ingezet om de potentiële klanten te informeren over het bestaan en de eigenheid van deze zorgkas ? Zouden dat geen centen op het sterfhuis zijn, omdat ik vermoed dat heel wat mensen reeds de stap hebben gezet en niet zaten te wachten op deze zorgkas ?

Wat is de stand van zaken met betrekking tot de samenwerking tussen de Vlaamse zorgkas en de OCMW's ? Wat is reeds gebeurd en wat moet er nog gebeuren ? Zijn de vooropgestelde maatschappelijke werkers die zullen fungeren als contactpersonen en informatieverstrekkers van de Vlaamse zorgkas in de OCMW's, reeds aanwezig ?

De voorzitter : Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq : Ik wens me aan te sluiten bij deze vraag, maar dan wel vanuit een andere invalshoek.

Eigenlijk verbaast de vraag van de heer Van Dijck mij. Toen we het decreet op de zorgverzekering opgemaakt en besproken hebben, hebben we eigenlijk gehandeld naar analogie met wat op federaal niveau bestaat, zijnde de hulpkas. We hebben in die zin voorzien in een terugvalpositie in geval van niet willen aansluiten.

Uiteindelijk gaat het om privé-initiatieven, waarbij – indien ik me niet vergis – zich ook een neutrale zorgkas heeft aangesloten. We gingen er van uit dat er voldoende vrije keuze was, maar toch wilden we voorzien in een terugvalpositie voor het geval er mensen zouden zijn die zich nergens zouden willen aansluiten. Zo zouden ze zich residuair vooralsnog bij die Vlaamse zorgkas kunnen aansluiten. Ik had het in die zin begrepen en dacht steeds dat het zo bedoeld was.

Nu we met het kerntakendebat bezig zijn, verwondert het mij ook te vernemen dat op andere niveaus gezegd wordt dat niet door de overheid zal worden geïnvesteerd en dat de privé-sector maar zijn verantwoordelijkheid moet opnemen. Toch stel ik nu vast dat men dat hier blijkbaar wel expansief wil doen.

We hebben reeds eerder gevraagd welke middelen werden ingeschreven voor de Vlaamse zorgkas. We hebben toen ook de vraag gesteld of het daarbij wel haalbaar is om met de OCMW's te werken en hen alweer met een opdracht op te zadelen zonder

Becq

daarbij in bijkomende middelen te voorzien. Dat is niet helemaal correct.

Nu echter zeggen dat ik weet niet hoeveel middelen aan die zorgkas moeten worden toegekend om promotie te voeren, is volgens mij nooit de bedoeling geweest. Zo voert men immers een promotie voor een eigen zorgkas van de Vlaamse overheid, en dit ondanks het feit dat er reeds zeven dergelijke kassen bestaan. Men kan zich dus de vraag stellen of de vrije keuze niet reeds voldoende gegarandeerd wordt binnen wat thans beschikbaar is.

Ik stel me trouwens enige vragen bij die vrije keuze wanneer ik hoor zeggen dat de Vlaamse zorgkas vraagt om collectief aan te sluiten. Daartoe werden bedrijven en naar verluidt ook het Vlaams Parlement aangesproken. Dat zou ik toch maar een eigenaardig verhaal vinden, de individuele keuzevrijheid indachtig.

Ik wil het ook even hebben over – en sta me toe een zwaar woord te gebruiken – belangenvermenging. We hebben het zorgfonds, we hebben de zorgkas en we hebben de OCMW's. Eigenlijk mogen die alles doen wat met de zorgverzekering te maken heeft, terwijl dit voor anderen niet het geval is. Niet altijd ten onrechte, want ook ik heb liever dat men steeds een duidelijk onderscheid kan maken tussen de verschillende functies van de verschillende instanties. Toch moet ik vaststellen dat 'te dezen' alles door elkaar kan lopen en daar stel ik me toch heel wat vragen bij.

Om die reden wenste ik bij deze vraag aan te sluiten, zij het vanuit een totaal andere invalshoek.

De voorzitter : Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels : Mevrouw Becq, het verschil tussen de bedoeling van de indieners inzake de Vlaamse zorgverzekering tijdens de vorige legislatuur en deze regering ligt in het feit dat wij uitdrukkelijk gepleit hebben voor de oprichting van een volwaardige Vlaamse zorgkas die meer zou doen dan louter het verzekeren van zij die na twee jaar geen verzekering genomen hebben. Dit zou dus niet alleen een residuaire bevoegdheid betekenen, maar neerkomen op een volwaardige Vlaamse zorgkas. Dit principe is van meet af aan door deze regeringsploeg naar voor geschoven en maakte deel uit van het akkoord dat binnen deze Vlaamse regering werd gesloten.

De Vlaamse zorgkas heeft niets te maken met het Vlaams zorgfonds. De Vlaamse zorgkas is een aparte VZW die trouwens ook niet bij het Vlaams Zorgfonds gehuisvest is. Dit betekent dus concreet dat deze VZW in aparte kantoren werkt.

De Vlaamse zorgkas werd opgericht op 10 mei 2001, dus op hetzelfde ogenblik als de Hulpkas voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering. Hetzelfde geldt voor de leden van de hulpkas voor ziekte- en invaliditeitverzekering. We maken tot slot gebruik van het adressenbestand van de Vlaamse Gemeenschap, wat betreft de kabinetten, de administratie en het parlement. Collectieve aansluiting is een systeem dat ook door de verzekeringsmaatschappijen wordt gebruikt. Die schrijven bedrijven of bedrijvengroepen aan om hun werknemers te doen aansluiten. De Vlaamse zorgkas heeft in het verlengde daarvan mailings gestuurd naar bedrijven om haar aanbod te doen.

Ik denk niet dat onze mailings te laat zijn verstuurd. Er was met de andere zorgkassen afgesproken dat er geen communicatie zou gebeuren voor 15 september. Bij sommige is dat wel een beetje misgelopen. We moesten onze adressenbestanden opbouwen. Onze brieven zijn kort na 15 september de deur uitgegaan. Bovendien hebben de burgers een periode van 15 maanden om zich aan te sluiten. Er is aansluitend ook een mediacampagne gevoerd waarbij de Vlaamse zorgkas zich aan het grote publiek aanbiedt.

Mutaties van de ene zorgkas naar de andere zijn mogelijk. Op dit moment debatteren we nog over de eventuele eerste overschakelingsdatum. Ofwel wordt dat 1 januari 2002, ofwel 1 januari 2003.

We hebben voor de Vlaamse zorgkas een budget van 5 miljoen frank vrijgemaakt voor communicatie. De andere zorgkassen krijgen hetzelfde bedrag. Iets meer dan de helft van dat bedrag wordt besteed aan drukwerk, verzendings- en advertentiekosten. In de toekomst zullen nog herhalingscampagnes – eventueel gericht naar specifieke doelgroepen – volgen.

De Vlaamse zorgkas telt momenteel zo'n 35.000 leden. Dit is weinig in vergelijking met de andere zorgkassen. Ik herhaal dat die een veel gerichter adressenbestand hebben. Het bewijst anderzijds wel dat Vlamingen vlot aansluiten bij de Vlaamse zorgverzekering, en dat is een hart onder de riem.

De samenwerking met de OCMW's past perfect in de visie om ze uit te bouwen tot sociale huizen. Ze zullen een scharnierfunctie hebben in de gemeente

Vogels

waar elke burger terecht kan. Het ligt dan ook voor de hand dat de Vlaamse zorgkas een beroep op hen doet als lokale agenten. Er worden een aantal gesprekken gevoerd met de VVSG. Ook daar hinken we achterop in vergelijking met de andere zorgkassen, die uiteraard al een lokaal netwerk hebben opgebouwd.

Het klopt niet dat de OCMW's van niets weten. De VVSG heeft een basiscontract met de Vlaamse zorgkas afgesloten en dat is aan de OCMW's meegedeeld. Er is voor Vlaamse OCMW's een opleidingsronde gehouden op 11, 17, 18, 19 en 20 september, telkens in een andere provincie. De Vlaamse zorgkas heeft ook een specifieke infolijn voor de maatschappelijke werkers van het OCMW. De decentrale dossierbehandelaars zijn in dienst in alle provincies en hebben op dit ogenblik bijna vier vijfde van de OCMW's persoonlijk bezocht. Dat maakt nog eens duidelijk wat de rol en de taak is van het OCMW. Elk OCMW krijgt ook een brie-

venbus van de Vlaamse zorgkas en binnenkort zal een inhoudelijk draaiboek ter beschikking zijn.

De voorzitter : De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck : Het antwoord van de minister is verhelderend. Het klopt inderdaad dat het slechts om een aantal dagen ging. De OCMW's werden nog maar pas geïnformeerd, of de burger kreeg al een brief van het ziekenfonds om zich aan te sluiten. Dat is toch een beetje vreemd.

Mijn vraag was niet bedoeld om kritiek te uiten op de uitbouw van de zorgverzekering. De OCMW's moeten inderdaad fungeren als antenne van een sociaal beleid voor iedereen. De Vlaamse zorgkas kan een middel zijn om dat Sociaal Huis in elke gemeente verder uit te bouwen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 16.51 uur.*
